

Jaarverslag 2022 Vogelwerkgroep Texel

Vereniging

Het bestuur werd gevormd door: Marije Binsbergen (lid), Adriaan Dijkse (waarnemend voorzitter), Lieuwe Dijkse (secretaris), Rina Rood (penningmeester) en Henry Soyer (lid). Het aantal leden nam af als gevolg van sterfte, verhuizing naar buiten Texel, het 'schonen' van abonnementen en/of lidmaatschappen en het schrappen van wanbetalers. Bovendien bleken enkele leden 'zoek', d.w.z. ze waren niet meer te bereiken op de adressen en/of telefoonnummers die in ons bezit waren. Minus de nieuwe aanmeldingen (die er ook zijn!) hadden we eind 2022 11 leden minder dan een jaar daarvoor.

In 2022 bestond de Vogelwerkgroep 40 jaar. Reden voor een 'feestje' dacht het bestuur. Klaas de Jong stelde voor (dank Klaas!) om dit vieren met een gratis excursie voor de leden (met hun partners, huisgenoten waarvan een vergoeding zal worden gevraagd) naar de Marker Wadden, die op 21 mei 2023 zal plaatsvinden.

De Skor

De redactie bleef onveranderd: Rita & Peter de Man, Keympe van der Gronde, Cor Smit en Lieuwe Dijkse. Er verschenen weer 4 nummers, dit jaar gedrukt door 53Noord, met een totaal aantal pagina's (omslag meegerekend) van 170. Twee minder dan in 2021. Anet van der Elzen verzorgde weer de opmaak en Onno Werkman de distributie naar de bezorgers die ons blad bij de leden met een adres op Texel in de bus doen. Er werden 7 nieuwsbrieven (KOEKOEK!) gemaïld aan de leden, met o.a. daarin de link naar de downloadpagina op de website, vanwaar de digitale Skor kon worden gedownload.

Excursies en lezingen

Na de coronajaren zijn die weer langzaam opgestart met 3 traditionele excursies, te weten die in de Slufter, die in polder Waalenburg (beide o.l.v. Marcel Wijnalda) en de Houtsnippen- en Nachtzwaluwenexcursie (o.l.v. Adriaan Dijkse).

Lieuwe Dijkse

Vogels op Texel, Jaaroverzicht 2021

In 2022 werd voor de 25e maal het jaarverslag 'Vogels op Texel' (eerder Ornithologisch Jaarverslag Texel) door ons uitgebracht. Dat betrof uiteraard het overzicht over het voorkomen van de vogels op Texel in 2021. De redactie en samenstelling was deze maal in handen van Tim Schipper en Koen Stork. Zij vervulden de reuzentaak om dit extra dikke nummer van 128 pagina's samen te stellen. Daarbij geholpen door bijna 20 schrijvers van soortteksten en een tiental leden waarbij enkele niet-leden, die gegevens aanleverden, grafieken en kaartjes tekenden, corrigeerden en distribueerden, of een hoofdstukje schreven over de ontdekking van een voor Texel nieuwe soort. Naast de gegevens per soort bevat het boekje een overzicht van de weersomstandigheden per maand een terugblik op 25 jaar vogels kijken op Texel en een artikel over de dispersie van de op Texel gekleurde Blauwe Kiekendieven. Een en ander is verlichtigd 58 foto's van 20 verschillende fotograven. In het verslag worden alle in 2021 waargenomen vogelsoorten vermeld. Per soort worden de eerste en laatste waarneming, de aantallen doortrekkers en broedvogels genoemd en verdere bijzonderheden of wetenswaardigheden beschreven. Als basis van de teksten

dienden 11 eilanddekkende tellingen van water- en wadvogels, talloze broedvogelinventarisaties en de gegevens vermeld via <https://texel.waarneming.nl>. Het Jaaroverzicht is sinds de eerste uitgave in 1997 van 26 pagina's in 1997 aanmerkelijk gegroeid: via 80 in 2010, 88 in 2010 en 112 pagina's in 2020, nu dus 128 in deze jubileumuitgave.

Het Jaaroverzicht was te koop bij de Texelse boekhandels, Ecomare, VVV Texel en het Vogelinformatiecentrum en is nu nog voor € 12,50 - bij de Vogelwerkgroep verkrijgbaar. Totaal werden 750 exemplaren gedrukt waarvan het grootste deel naar onze leden ging die het gratis als extra exemplaar van de Skor kregen. Leden aan de overkant krijgen het opgestuurd met daarbij het, vrijblijvende, verzoek de portokosten te vergoeden. Dat wordt veel gedaan. Voorts werd een 20-tal ex verzonden naar verenigingen en organisaties op het eiland en naar natuurverenigingen en tijdschriften aan de overkant met het verzoek in hun publicaties aandacht aan onze uitgave te besteden. Daaraan is slechts enkele malen gehoor gegeven.

Broedvogelinventarisaties 2022

Zeven 'vaste' tellers hebben dit jaar zoals al jaren gebruikelijk, de bezette nesten van de Huiszwaluw op Texel geteld. Na het bijzonder slechte jaar 2021 met precies 300 nesten op het eiland, hetgeen een afname betekende van 29%, bleek het nu weer beter te gaan. In totaal werden 273 nesten vastgesteld, met Oosterend weer als beste plaats. In de Skor is daar al verslag over gedaan.

Het aantal gebieden en gebiedjes van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten dat door leden van de Vogelwerkgroep geïnventariseerd werd op broedvogels op broedvogels, liep verder terug naar 14. Hierbij waren een aantal heel kleine zoals de Molenkolk, Ceres en bosjes op de Hoge Berg. Grotere gebieden die al vele jaren door Vogelwerkgroepers geteld worden zijn: ten minste 350 van de 500 ha van de Dennen, het Waalenburgerdijkje, De Petten en het Stoar en het hele duingebied vanaf Jan Ayeslag tot aan Camping Kogerstrand. Verder werd deels door leden, deels door andere vogelaars, het totaal aantal broedgevallen van Kerkuil, Gierzwaluw en Nachtzwaluw geteld.

Bescherming en contacten

Vertegenwoordigers van de VWG vergaderden dit jaar ten minste vier maal in de werkgroep Beheer en Inrichting (BOR) van het Nationaal Park Duinen van Texel (Marc Plomp) en vijf maal in het bestuur van de Stichting Nationaal Park Duinen van Texel (Adriaan Dijkse). Ook onze voorzitter, Lieuwe Dijkse, maakte deel uit van de werkgroep BOR, maar als vertegenwoordiger van een andere organisatie en Cor Smit op persoonlijke titel als verantwoordelijke voor het Onderzoek (een van de doelen van het park).

Zij allen proberen daar de belangen van de vogels te behartigen.

De Vogelwerkgroep is aangesloten bij de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland en Lieuwe Dijkse is ook bestuurslid. Wij hebben soms contact met hen over beschermingstaken. Uiteraard hebben wij ook vast contact met het Vogelinformatiecentrum en zit een vertegenwoordiger van ons in het bestuur van de Stichting Vogeileiland Texel. In 2022 was die positie helaas nog vacant.

Er is nauw contact met de IVN afdeling op het eiland. Zo kunnen leden van beide verenigingen elkaars lezingen en excursies bijwonen op dezelfde voorwaarden die voor leden van de organiserende organisatie gelden.

Cursus

Samen met het IVN is in 2022 een cursus gestart: Vogelen voor beginners. Zonder dat dit in de media bekend gemaakt is, bleek door de interne contacten de maximum grootte van 20 personen in een week bereikt. Uitgangspunt van de cursus is de vogels in het veld te leren kennen. Daarom worden in verschillende jaargetijden op verschillende plaatsen excursies gehouden met kleine groepjes van max 5 of 6 deelnemers. Verheugend is dat enkele leden steeds graag bereid zijn een groepje te leiden. Over een nieuwe cursus, er staan nog mensen op de wachtlijst wordt nagedacht.

Adriaan Dijkse

Werkzaamheden van de onderhoudsploeg in 2022.

De onderhoudsgroep is eigenlijk een mailgroep waar zo'n acht actieve deelnemers in zitten. In het najaar van 2020 hebben we een inspectie uitgevoerd op alle "objecten" waar de VWG voor verantwoordelijk is. Voor 2022 zijn de volgende klussen geprioriteerd en uitgevoerd.

Het **kijkpunt "de Waterral"**, aan het einde van de asfaltweg bij de Horsmeertjes. Hier waren er een aantal palen in de balustrade verzakt door intensieve graverij van mieren. Deze hebben we vervangen of beter geplaatst. Het draad langs het toegangspad is hersteld. Het uitkijkpunt op het duin aan het begin (rechts) van de weg is niet meer in beheer van SBB maar door Hooijschuur Groen in opdracht van het RijksVastgoedBedrijf. Vooruitlopend op een renovatie van het toegangspad hebben wij wat snoeiwerk en reparatiewerk voor hen verricht. De **ringen in het schapengaas** van de Krasse Keet tot boerderij Zeeburg zijn nagelopen en kapotte vervangen. Helaas hebben we nog geen formeel bewijs gevonden dat Eiders en Bergeenden ze gebruiken. In ieder geval zijn hazen er dol op gezien de sporen in het gras. Help mee met het vinden van bewijs! De **oeverwalwand** is in februari weer leeggehaald en met nieuw leemhoudend zand gevuld. Het zand (4 kuub!) is gesponsord en gebracht door Werner Dros zodat we de komende jaren genoeg zand ter plekke hebben. In twee dagdelen is het in orde gemaakt. Ook de draden boven op de wand die "jonkieshappers" als kauwtjes van hun zitplek afhouden zijn verbeterd. Een zeer succesvol jaar: 62 gaten zijn gebruikt, een succes van 81%. De **kijkhut "de Wilster"** is de grootste klus geweest. De hut is opgebouwd uit schaaldelen, planken met schors en spinthout, dit is in de loop van de tijd verteerd zodat er veel gaten en kieren in de wanden zaten. Drie wanden zijn grotendeels vervangen door planken van douglas hout. Ook de deur is gerepareerd. We laten de wanden eerst "vergrijzen" en dan gaan we bedenken of we ze met gekookte lijnolie gaan verduurzamen. De kijkluikjes zijn gerepareerd. Het plan is om 2023 de vloer te verbeteren. Bij het bruggetje is een leuning gemaakt. Het onderhoud van de kijkpunt bij het plasje bij Robbenjager (op de bult) is overgedragen aan de exploitant van het "kampeer" terrein. **Het kijkpunt op het duin bij de Tuintjes** is aan onderhoud toe maar dat staat niet bovenaan de prioriteitenlijst.

Henry Soyer

Ringgroep Korverskooi 2022

De activiteiten van de ringgroep Korverskooi bestonden dit jaar uit het vangen en ringen van vogels, het gebruiksklaarmaken (snoeien, maaien) van het gebied, het plaatsen en opruimen van de netten, het invoeren van ringgegevens in bestanden enz. enz. Zoals in Skor nr. 4 van 2021 werd beschreven is er vanwege onenigheid met de beheerder na 2021 niet meer op broedvogels geïnventariseerd.

Met Staatsbosbeheer, de eigenaar van de Korverskooi, werd overleg gevoerd om te komen tot een voor ieder passende gebruikersovereenkomst. Dit laat nog op zich wachten. Boswachter ecologie, Thomas van der Es is nu onze contactpersoon.

Tussen 14 april en 2 augustus werd t.b.v. het CES-project voor het 29e jaar gevangen. Zoals ook alle jaren ervoor lukte het om de verplichte 12 vangdagen te voltooien. Dit jaar vingen we 222 nieuwe vogels, veel minder dan we gemiddeld per CES-jaar vangen. Het aantal van 138 teruggevangen vogels was ook veel minder dan we in andere jaren. We hebben het project uitgevoerd met de hulp van 3 ringvergunninghouders en daarbij maximaal 2 assistenten. Een verslag van het CES-project heeft in Skor nr. 3 van 2022 gestaan.

In de periode van 2 augustus tot 1 december werd er tijdens de najaarstrek gevangen ook door slechts 3 ringvergunninghouders samen met een tiental assistenten. Ondanks dat onze groep één ringer minder had konden we toch nog 87 dagen (403 uren) vangen. Er werden slechts 2.371 vogels van een ring voorzien (waarde ringen € 466,=). Weer iets minder dan we gemiddeld per jaar ringen. Het aantal terugvangsten (797 stuks) was wel veel meer dan de 600 van vorig jaar.

Het vangwerk werd dit jaar uitgevoerd door verschillende leden van de Vogelwerkgroep, waarvan 3 leden met een zangvogel ringvergunning, Anja Cervenci, Cor Smit en Mart Zijm. Helaas kon Kees Oosterbeek vanwege drukke werkzaamheden dit jaar niet meehelpen. Over belangstelling ten aanzien van hulp bij het ringen hadden we meestal niet te klagen, op de vaste leden en soms ook gastringers konden we een beroep doen om te helpen.

Hans Witte verzorgde ook dit jaar weer het doorgeven van alle vangsten en verdere gegevens op Trektellen.org.

In de Skor werd het afgelopen jaar één keer een verslag of onderzoeksresultaat over de Korverskooi gepresenteerd.

Mart Zijm

Nestkastcontrole groep

Na het vertrek van Texel van Jaap van der Meer worden de controles in 2023 door de nieuwe coördinator, Geert Aarts, opnieuw opgestart.

Ganzen- en zwanentellingen 2022

Er werd zes keer geteld: op 20 februari, 20 maart, 16 april, 6 mei, 9 oktober en 11 december. Er werd altijd op zondagen geteld en rond hoogwater. Tijdens de telling op 6 mei werden alleen de Brand- en Rotganzen geteld. Deze telling werd uitgevoerd door slechts 3 tellers vanwege het beperkte voorkomen van deze soorten op Texel in mei. Aan de overige

tellingen deden 11 tot 13 tellers mee. De resultaten van deze tellingen geven, samen met de door Vincent Stork gecoördineerde wad- en watervogeltellingen, een mooi beeld van het aantalsverloop van de ganzen en zwanen op Texel gedurende het winterhalfjaar. De resultaten worden o.a. gepubliceerd in de VWG-uitgave "Vogels op Texel, jaaroverzicht 2022" en werden ingevoerd in de landelijke Sovon-database met watervogeltellingen. De volgende 16 personen hebben in 2022 2 tot 6 keer aan deze tellingen meegedaan: Marije Binsbergen, Bert Brinkman, Adriaan Dijkse, Lieuwe Dijkse, Pieter Duin, Anja Cervenci, Jenny Cremer, Bruno Ens, Rob Hammer, Jarne Kompier, Laurens van Kooten, Kees Kuip, Mardik Leopold, Dick Schermer, Cor Smit en Bernard Spaans. Ondanks het feit dat de groep van potentiële tellers uit ongeveer 18 personen bestaat was het vaak lastig voldoende tellers op de been te krijgen op een teldag. Een deel van de tellers kan niet op het eiland zijn of kan niet tellen vanwege andere verplichtingen. Vergroten van de tellers-groep zou daarom zeer wenselijk zijn! Zou je wel met deze tellingen mee willen doen: geef je op bij de coördinator:

Bernard Spaans

Verslag SOVON-watervogeltellingen 2022

Er werden in 2022 vijf tellingen uitgevoerd, te weten op 30 januari, 21 mei, 18 juni, 10 september en 12 november.

We telden in 2022 ook nog goeddeels met de vaste telploeg die ooit door Cor is opgeleid en samengesteld en het is goed om te zien dat er nog steeds veel enthousiasme is bij tellers van het eerste uur. Een speciale vermelding verdient Hans Witte die in 2022 zijn laatste volledige jaar heeft afgerond en nu in 2023 het stokje netjes heeft doorgegeven aan Arno Piek. Met dit schrijven wil ik, namens de VWG en Cor, Hans hartelijk danken voor zijn jarenlange inzet. Daarnaast lukt het ook om weer nieuwe (reserve-)tellers te ronselen. Er is inmiddels een aardig ploegje mensen dat ik achter de hand heb, waaronder een aantal zeer jonge frisse vogelaars. En er is altijd behoefte aan extra tellers, al is het om maar een keer mee te gaan. We hebben inmiddels ook al aanwas van mensen die de vogelherkenningscursus van de VWG en IVN doen. Mocht je jezelf geschikt achten en lijkt het je leuk om een keer mee te tellen of ken je iemand voor wie dit opgaat, meld het dan alsjeblieft bij mij via Vincent.Stork@gmail.com of 06-41434989.

De resultaten van de tellingen:

Ik noem graag de tellers die de tellingen van 2021 mogelijk hebben gemaakt om hierbij mij dank en die van de vogelwerkgroep uit te spreken. In chronologische volgorde hebben meegeteld:

Pieter Duin en André van der Vliet, Jan van Dijk en Ellen Wisman, Dick Schermer, Cor Smit, Ruud van Beusekom, Bernard Spaans en Jenny Cremer, Bert Brinkman, Henri Soyer en Wilma Fontein, Marije Binsbergen en Jarne Kompier, Tim Schipper, Lieuwe Dijkse, Gerard Nieuwland, Hans Witte en Jaap van der Meer, Kees Kuip, Bruno Ens, Jan-Willem Bakker, Rob Hammer en Margriet Timmer, Vincent Stork, Adriaan Dijkse, Anja Cervenci, Mart Zijm, Tim van Oerle, Floris Mulder, Roeland Bom, Laurens van Kooten en Allert Bijleveld, Martin de Jong, Thomas van der Es, Nanning Kikkert, Onno Werkman, Thomas Avila Lutke Schipholt, Arno Piek, Jarco Havermans, Job ten Horn en Koen Stork.

Een lijst van 42 tellers waar we erg blij mee zijn en hopen nog vele jaren de

watervogeltellingen te kunnen blijven doen.

In totaal werden 425.119 vogels geteld:

- 30 januari: 136.827 vogels
- 21 mei: 32.573 vogels
- 18 juni: 31.332 vogels
- 10 september: 118.929 vogels
- 12 november: 105.458 vogels

Vincent Stork

Onderhoud aan de Wilster, Dijkmanshuizen